Bell Nesne ?li?kileri ve Gerçe?i De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bell Nesne ?li?kileri ve Gerçe?i De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17507

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bell Nesne ?li?kileri ve Gerçe?i De?erlendirme Ölçe?i (BORRTI), bireylerin nesne ili?kileri ve gerçe?i de?erlendirme kapasitelerindeki i?lev bozukluklar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? kapsaml? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle borderline, ?izotipal ve narsistik gibi ciddi **ki?ilik bozukluklar?**n?n de?erlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktad?r. Ölçe?in Türkçe'ye **uyarlama** çal??mas?, klinik popülasyonda nesne ili?kileri ve gerçe?i de?erlendirme becerilerinin psikopatoloji ile ili?kisini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde incelemek için gerçekle?tirilmi?tir. BORRTI, psikodinamik teorinin temelini olu?turan bu iki merkezi **yap?**y? ölçerek, tedavi planlamas?na ve tan?sal s?n?fland?rmaya önemli katk?lar sunar.

Anahtar Kelimeler

Bell Nesne ?li?kileri ve Gerçe?i De?erlendirme Ölçe?i, BORRTI, **Nesne ?li?kileri**, **Gerçe?i De?erlendirme**, Ki?ilik Bozukluklar?, Psikopatoloji, Uyarlama, Klinik De?erlendirme.

Yazarlar

Sait Uluç, Zeynep Tüzün, Matthew Haselden, S. P?nar Erba?.

Amaç

Bell Nesne ?li?kileri ve Gerçe?i De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin içselle?tirilmi? nesne temsillerinin kalitesini ve **ego i?levleri**nin temel bir bile?eni olan gerçe?i de?erlendirme yetene?indeki olas? bozulmalar? saptamakt?r. Ölçek, bu psikodinamik yap?lar? nicel olarak ölçerek, özellikle a??r psikiyatrik bozukluklar ve ki?ilik patolojileri ba?lam?nda klinik ?iddeti ve i?levsellik düzeyini belirlemeyi hedefler. Türkçe uyarlama çal??mas? ise, ölçe?in Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?labilirli?ini sa?lamay? amaçlam??t?r.

Yap?

BORRTI, büyük ölçüde psikanalitik kuramc?lar (özellikle Otto Kernberg) taraf?ndan tan?mlanan iki temel psikolojik yap?y? ölçer: Nesne ?li?kileri ve Gerçe?i De?erlendirme.

Nesne ?li?kileri: Bu alt boyut, bireyin kendisi ve di?erleri hakk?nda sahip oldu?u içsel temsillerin karma??kl???n?, istikrar?n? ve duygusal tonunu de?erlendirir. Sa?l?kl? nesne ili?kileri, bütünle?mi? ve istikrarl? benlik ve di?erleri temsillerini içerirken; patolojik nesne ili?kileri, bölünme, duygusal yo?unluk ve tutars?zl?k ile karakterizedir. Ölçek, bu alandaki olgunla?mam?? savunma mekanizmalar?n? da dolayl? olarak de?erlendirir.

Gerçe?i De?erlendirme: Bu alt boyut, bireyin içsel deneyimleri (dü?ünceler, duygular) ile d??sal

ARABPSYCHOLOGY.COM

gerçeklik aras?ndaki ayr?m? koruma yetene?ini ölçer. Zay?f **Gerçe?i De?erlendirme**, hezeyan, halüsinasyon veya tuhaf dü?ünce süreçleri gibi psikotik belirtilere e?ilimi gösterir. Bu yap?, ki?inin sosyal normlar?, ba?kalar?n?n niyetlerini ve kendi davran??lar?n?n sonuçlar?n? do?ru bir ?ekilde yorumlama kapasitesini yans?t?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? s?ras?nda gerçekle?tirilen geçerlik (validity) çal??malar?, BORRTI'n?n ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Özellikle **ölçüt geçerli?i** (Criterion Validity) analizleri, ölçe?in alt boyutlar?n?n, yayg?n olarak kullan?lan di?er psikopatoloji de?erlendirme araçlar?yla beklenen yönde korelasyonlar sergiledi?ini ortaya koymu?tur.

Korelasyonel Kan?tlar: BORRTI'n?n alt boyutlar?, semptomlar?n genel ?iddetini ölçen **SCL-90-R** (Symptom Checklist-90-Revised) ve YYYE-II'nin (Yetiyitimi ve Ya?am?n Yönetimi Envanteri-II) alt boyutlar? ile pozitif yönde anlaml? korelasyonlar göstermi?tir. Bu bulgu, ölçe?in psikopatolojik yük ve i?lev bozuklu?u ile ili?kili oldu?unu desteklemektedir.

Klinik Ay?rt Edicilik: Bu korelasyonlar, BORRTI'n?n nesne ili?kilerindeki ve gerçe?i de?erlendirmedeki bozulmalar?n genel psikiyatrik semptomatoloji ile örtü?tü?ünü ve klinik durumlar? ay?rt etme yetene?ine sahip oldu?unu do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik (Reliability) analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren **Cronbach alfa** katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir.

Nesne ?li?kileri Alt Boyutlar?: **Cronbach alfa** de?erleri .70 ile .80 aras?nda de?i?mektedir. Bu de?erler, Nesne ?li?kileri alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve klinik ara?t?rmalarda güvenle kullan?labilece?ini i?aret etmektedir.

Gerçe?i De?erlendirme Alt Boyutlar?: Gerçe?i De?erlendirme alt boyutlar?n?n Cronbach alfa de?erleri ise .54 ile .77 aras?nda de?i?mektedir. Bu aral?k, baz? alt boyutlar?n iç tutarl?l???n?n Nesne ?li?kileri alt boyutlar?na göre daha dü?ük oldu?unu, ancak genel olarak klinik de?erlendirme için kabul edilebilir s?n?rlar içinde kald???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

BORRTI'n?n orijinal yap?s?, temel olarak nesne ili?kileri ve gerçe?i de?erlendirme olmak üzere iki ana alan? ölçer. Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n?n orijinal ölçekle tutarl? olup olmad??? incelenmi?tir. Uyarlama çal??mas?, BORRTI'n?n klinik ve non-klinik örneklemler

ARABPSYCHOLOGY.COM

üzerinde kullan?lan çok boyutlu bir yap?y? korudu?unu göstermi?tir. Bu yap?, dört temel alt ölçekten olu?maktad?r:

Duygusal ?li?ki Kapasitesi ve Yeterlili?i (Emotional Relationship Capacity and Competence)

Sosyal Kavray?? (Social Comprehension)

Dürtü Kontrolü ve Ego S?n?rlar? (Impulse Control and Ego Boundaries)

Gerçe?i De?erlendirme (Reality Testing)

Bu faktör yap?s?, ölçe?in psikodinamik teorinin temel varsay?mlar?na uygun olarak, hem ki?ileraras? i?levsellikteki hem de bili?sel/alg?sal bozulmalardaki farkl?la?malar? yakalayabildi?ini do?rulamaktad?r.

Enstrüman Bilgileri

Test Tipi: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Envanteri (Self-Report Inventory)

Mevcut Diller: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Klinik ve Non-Klinik Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kinler (18 ya? ve üstü)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli klinik ve üniversite örneklemleri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n maddelere kendi alg?lar? do?rultusunda yan?t vermesi esas?na dayan?r. Derecelendirme format? orijinal ölçe?e ba?l?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ticari kullan?m ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar (Sait Uluç) veya orijinal ölçe?in telif hakk? sahipleri ile ileti?ime geçilmelidir.

Uyarlama Çal??mas? Y?l?: 2015

Sorumlu Yazar: Sait Uluç

Kaynak Makale Linki: Çal??man?n tam metnine bu link üzerinden eri?ilebilir: journalagent.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

PDF ?ndirme: Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: bell-nesne-iliskileri-ve-gercegi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Uluç, S., Tüzün, Z., Haselden, M., & Erba?, S. P. (2015). Bell nesne ili?kileri ve gerçe?i de?erlendirme ölçe?inin (borrt?) Türkçe 'ye uyarlama çal??mas?. *Klinik Psikiyatri Dergisi, 18(4),* 112-123.

Bell Nesne ?li?kileri ve Gerçe?i De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Orijinal kaynakta ölçek maddeleri sa?lanmam??t?r. Maddeler, yaln?zca referans makale içinde bulunmaktad?r.)

BORRTI, genellikle 90'dan fazla maddeden olu?makta ve yan?tlar Likert tipi bir derecelendirme ile al?nmaktad?r. Türkçe uyarlama çal??mas?n?n maddeleri, ilgili makalenin eklerinde veya yazar?ndan talep edilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM